

NEKLID

Ve stáji, situované co by přístřešek, stálo deset koní, vesměs krásné kusy. Jedenáctého v pořadí právě přiváděl muž, jehož tvář prozrazovala živého ducha. Ve způsobu jakým koně přivazoval, se odrážela dlouholetá praxe a jistota v zacházení s těmito ušlechtilými krasavci. Na rozloučenou poplácal šedobílou kropenatou šíjí a k očividné radosti zvířete, vylovil z kapsy bavlněné mikiny malý banán, jenž spolu se slupkou v mžiku zmizel mezi hřebečkovo hedvábnými pysky.

Za několik minut bylo slyšet zabublání motoru a za stájem se vynořil modrý čumák chrysleru. Auto prudce přidalo nežli zmizelo za mírným návrším. Za volantem seděl tentýž muž, který ještě před okamžikem procházel otevřená ustájení. Vysoký, ramenať chlapík, s vlasy jejichž barva se kdysi honosila všemi odstíny antracitu, avšak dnes, sice stále stejné množství, prokvétalo už spoustou šedin. Vnitřek vozu plnila hudba neznámé radiostanice a zvenčí se dobývalo do auta horko, jelikož klimatizace nefungovala. Řidič ve skrznaskrz propoceně košili občas mrknul na jednoduchou mapu položenou na vedlejším sedadle, kde měl fixem vyznačen směr trasy a křížkem svůj dnešní cíl. Chrysler statečně zdolával poslední stoupání po úzké, nerovné, zcela jistě nikým neutržované silnici, lemované bohatou tropickou vegetací. Vůz, na první pohled veterán, vzhledem i výkonem, dělal stále čest své značce. Za další zatáčkou se objevila nejdřív střecha a v mžiku pak celý dům. Zeleň zmizela a na skalnatém, kamenitém návrší, trůnil pohledný, dvoupatrový, dřevěný hotýlek, postavený v koloniálním stylu, obtočený límcem zastřešených teras. Před ním se donekonečna táhlo široširé nic. Dům na konci světa, zahučel s náznakem úsměvu prošedivělý chlapík. Aniž si uvědomil, že zatajil dech, aby vzápětí veškerý vzduch ústy opět krátce vytlačil. Znělo to skoro jako jakési povzdechnutí, nebo heknutí, které se dostaví, když vás nečekaně bodne včela.

„Parádní, úžasný, taková místa stojí za to“ ...bručel spokojeně. „Dům, který od rána do večera hledí do nekončící hlubiny“.

Nemohl se dočkat až se ubytuje, pojí něco z místní kuchyně a pak ... úplně sám prožije nikdy neokoukané divadlo zapadajícího slunce. Vystoupil z vozu a ze zadního prostoru kufru vyndal notebook i kožený ruksak s osobními věcmi. Těšil se na studenou sprchu, na pocit úlevy, že už konečně spláchne štiplavý pot a prach, který kolkolem neustále vířil v horkém větru nad opuštěnými cestami. V recepci hotýlku nenašel ani nohu. Pouze ventilátor na ochlazování vzduchu tiše bzučel do prostoru. Hlasitě pozdravil ve španělštině, soudě, že pro místní domorodce nebude jiná řeč tak docela frekventovaným jazykem. Nemýlil se. Z dřevěného korálkového závěsu se vynořila nejdřív ruka, potom obličej a nakonec i tělo mladíka. Spustil ihned španělsky, ale po svém, s příměsí nějakého místního nářečí, takže chvíli na sebe jen nerozhodně koukali. Nakonec se však ukázalo, že obsluha ovládá kupodivu i dostatek anglických slov, aby se mohla potvrdit nejen rezervace noclehu, ale aby si objednal také večeři, snídani a ještě

se dozvěděl, proč nemá hotel v příštích třech dnech jediného návštěvníka a že zde bude docela sám. Tedy kromě kuchaře a majitele, který se po osmé z večera určitě objeví.

„Bože, tolik štěstí najednou“, pomyslel si sarkasticky. Jednoduchý pokoj měl velká okna, směřovaná na oceán, opatřená hustým sítem. Postel zdobila moskytiéra zavěšená na způsob baldachýnu.

Cestovatel pohodil zavazadla, odtáhl dřevěný kolečkový závěs, oddělující spací místnost od sprchového koutu a potom se rychle zbavil veškerých svršků. Vzápětí s úlevným „ách“ stanul pod tryskajícím proudem vody.

19.00 hod ...

Na široké terase tohoto nicaraguiského hotýlku, jehož vývěsný štít nebyl osvětlen a nenesl ani žádná jiná reklamní znamení, takže celá budova čněla co by zvláštní koráb k večernímu nebi, seděl toho času na dřevěné židli jediný člověk. V tichém zamyšlení zíral, až před ním ze slunce zůstala v obzorech jen dlouhá rudá stopa. Hladina vodních mas měla podobu obrovského talíře, nad kterým se houpaly hvězdy, podobné zralým třešním. Předešlá podívaná oblažila jedinému divákovi veškeré smysly. Pocítil uspokojení nad vydařeným obchodem, díky kterému dnes získal velmi dobrého sedmiletého koně. Soudil, že koník bude použitelný nejen k práci na farmě, ale i v případě dalších vedlejších činností. Určitě poslouží co by spolehlivý nosič turistů, kteří raně během celého roku hojně navštěvují. Tito hosté jsou na všechno zvědaví, a přestože se prohlídky do okolí konají většinou na koních, není přesto žádnou zvláštností, že řada z nich na koni ještě nikdy neseseděla.

Vtom muž viditelně zbystřil. Zaznamenal jakýsi nesourodý zvuk. Nebo v něm zahlodal pocit, jakoby tohle už někdy slyšel? Byly to kroky, jejichž rytmus na několik okamžiků příjemně rozbušil srdce? Ale také rozvířily starý neklid, po léta uklizený. Zapřemýšlel, zda nebude dobré vstát, zajít do pokoje a nalít si do sklenice tak na dva palce rumu a nebo vše raději přejít bez povšimnutí.

Docela přesně vyhodnotil, co ho znervóznilo. Jasně. Ty kroky. Patřily někomu na koho dvacet tři let nezapomněl. Veronik. Pokaždé mu naskočila ta stará spojitost se jménem země, kde žije. *Vero – nika-, Kosta - rika*. I když spolu chodili s malými přestávkami téměř celý rok, jemu se vždycky promítne především jeden večer. Proč? ... To nikdy nezkoumal. Vlastně ani neměl kdy. V říjnu onoho roku se viděli naposledy. Na celý týden spolu odjeli do Flaminga. A potom ... Karin mu asi za měsíc doručila dopis, nebo spíš jeden list v nepopsané obálce, kde Veronik stručně sdělovala důvody, proč se stěhuje zpátky do Holandska. Od té doby nesnášel listopad.

Listopad 1990

Rudy Mann, původem z nevelké vesnice poblíž Hradce, odpočíval v houpací síti a se zaklesnutými prsty, pololeže, svíral pevně zapletené provazy. Nohama se zapíral o zem tak, aby se mohl co chvíli odstrčit a zhoupnout, buď dopředu nebo dozadu. Trávil tímto nenáročným tělocvikem výtečný oběd a díky doutníku, jenž vůní mohutně dorážel z kapsy plátěné košile, pozoroval otupěle rozmařilou tropickou zeleň. Deštivé období bohužel nekončilo a tak se několikrát za den ještě stále spustil ohromný lijavec. Jinak vládlo víceméně teplé počasí, zcela jistě z pohledu Evropana. Pokud se z bílých mraků prodralo slunce, byť jen na hodinku či dvě, okamžitě se spousty napršené vody začaly odpařovat. Teď svůj zrak hroužil do slunečného, světlem zalitého pralesa a oči zaznamenaly nádherného tukana, sedícího na trsu banánů, kterak se mohutným zobanem dobývá do jednoho už zahnědlého plodu. V teplém ovzduší, plném vlhkosti, se tu všechny potraviny i ovoce, v krátkém čase ihned kazily a plesnivěly.

Náhle se muže zmocnil neklid. „I tady?“, pomyslel si, na zdejším zastrčeném místě, uprostřed rajské krajiny, kde se před dvěma lety nečekaně zabydlel.

„K čertu“, zaklel šeptem. „Co s tím?“

„Žiji neplánovaně uprostřed lesa, nazývaném mlžný. Mezi dvěma vulkány, obklopen mangovníky, cedry, vřeštěním opic, rozmanitostí ptactva, hmyzu a motýlů. A je to stokrát lepší než vzpomínky na návštěvy v zoo, kde lze uvidět ve srovnání s tím, co tady, jen smutek v zavřených klecích.“

„Takže co ...parádní současná jistota?“, vyhodnotil situaci.

„Jsem nejspíš opravdu blázen, kterého kupodivu odjakživa všichni pokládali za peciválový typ. Roky jsem vyznával typický model měšťáckého žití, přesně po vzoru rodičů. A teď ... Každodenně se dobrovolně plahočím hlubokým blátem mezi pastvinami, poháním vyhublý dobytek z místa na místo, naháním telata, očkuju krávy a dobrácké býky obrovské jak almara. Společně s Miguelem a dalšími chlapy, kteří tu na ranči kromě neděle pracují od rána do večera, vyjíždím na dlouhé výlety kolem džungle. A můj vysoký, bílý valach s ušlechtilou nádhernou hlavou a sametovým okem, se ke mně pokaždé trpělivě obrací i když jen maličko mlasknu jazykem. Sakra ... nezdá se mi to jen?“ ...

„A co před dvěma roky? Oddělil mně stejný neklid od vztahu, ve kterém jsme bůhví jak dlouho čekali na kdovíco? Dva odcizení a pes? Ale“ ...

„Ale?“ ... „Vždycky je nějaké ale“, pomyslel si nahlas stoicky.

„Ále ... na druhou stranu“, usmál se široce, „jak je vidět“, držel se myšlenky, „všechno zlé ... bla, bla, bla“.

Rudy přerušil povětšinou nepříjemné přemítání, aby se natáhl k dřevěnému stolku a usrknul z plechového hrnku polední kafe. Doma byl zvyklý na překapávanou.

„Tady však“ ... musel se opět zasmát ... „dvě kuchařky jsou už od časného rána naladěné k srdečnému úsměvu a se svým „*olá y días*“, postaví na sporák, ve kterém se topí velkými, ručně nasekanými polínky, začouzenou konvicí, a

z jiné, stejně vypadající, lijí vřelou vodu do jakési plátěné punčochy naplněné téměř po okraj hrubě umletou černou kávou. Do hotového nápoje nakonec přidají každému podle přání vrchovatou lžící čokolády. Tímto příjemným rituálem tu začíná každý den“.

Zaslechl kroky. Křupaly, díky povrchu pěšiny vysypané drobnými porézními oblázky. Cestička vedla ze svahu dolů k řece, jejíž peřeje letěly přes obrovské balvany a hukot vody byl neustále slyšet i v denním ruchu. Mezi modře rozkvetlými hortenziemi se zjevila hlava Miguela, který když spatřil, jak si hoví siestu na jedné z pěti houpaček, umístěných před každým oknem, pod zastřešeným ochozem verandy hlavní budovy ranče, ihned zvedl ruku k pozdravu a s hlasitým zasmáním zahalekal: „ *olá Rody ...óláamigo, cómoestás?*“

„*Muybien, Gracias*“, oplatil srdečně.

Rudymu bylo příjemné odpovídat na stejnou notu a přitom vědět, že je vítaným hostem. Také musel po kolikáté uznat, že bez předešlých okolností by nikdy nenašel zaměstnání u zahraniční cestovní společnosti, nepohnul by se ze rodné vesnice a neobjevil by se právě tady.

„Báječný neklid?“, říkal si. „Nebýt něj, nepotkal bych Veronik“, skloňoval v duchu jméno vzpomínané ženy.

„Při vyslovení zní skoro jako Kosta-rica ... stejně mazlivě. A na jazyku se převaluje ušlechtilou vůní tabáku“, rozebíral náladu, kterou mu jméno evokovalo.

„Ona je fakticky moc hezká“, fantazíroval, zmítán nekritickým sentimentem, ... „fakt jsem z ní úplně vykořeněný. A dnes večer s ní budu poprvé sám. „*Olé*“, použil citoslovce toreadorů a luskl jemně prsty ... „určitě.“

Ať už ale myslel na cokoli, před nikým by to nahlas nevyslovil. V duchu si dál maloval dnešní večer už týden promyšlený do posledního detailu. Naplánoval neobvyklou koupel, zcela odlišnou od těch běžně zavedených. Na zdejší farmě si totiž majitel vystavěl jednoduchý, skvělý vynález ke koupání pod otevřeným nebem. Obrovskou, plochými kameny vykládanou vanu. Zřídili ji těsně vedle uhánějící řeky, ze které bylo snadné i možné, hlavně po velkých lijácích, namočit ruku přímo do pěnící peřeje. Ohřev vody fungoval na principu uzavřeného koloběhu a cirkulace vody pomocí čerpadla i kotle, kolem dokola obtočeného železnou trubkou. Lázeň a konstantní teplotu uvnitř udržoval obyčejný primitivní oheň. Koupat se v takovém jezírku, především v noci, kdy okolní obrovské stromy, na nichž visely liány tropických rostlin a bizarních květů a kdy sporé světlo svíček a loučí vrhalo roztodivné stíny, bylo skutečně nevšedním zážitkem.

Všichni chlapi dnes večer jedou na fiestu, na vedlejší, tak hodinu cesty vzdálenou farmu Miguelova otce. A že tady umí slavit, jen co je pravda. To už poznal. Den po dni tvrdě pracují, od rána až do tmy, takže pokud se naskytne příležitost k radovánkám, prožívají je poctivě každou minutu.

Jenže on se už ráno Miguelovi vymluvil na zub, který ho celý týden, ne a ne přestat bolet. Dalo mu dost velkou práci rozmluvit parťákovi, aby nepřivezl jakéhosi svého známého felčara, který tady v okolí léčí kdekoho a kdeco. Jediné co si nepřál ... aby někdo prokoukl tuhle jeho malou, účelovou lež. Veronik je tady také, tak jako on - to už zjistil při rozhovoru s Karin, se kterou je snad nějaká vzdálená příbuzná – stejně zvláštní a neplánovaná návštěva. Karin, žena majitele zdejší farmy, z nějakého jemu neznámého důvodu, prozradila asi právě jenom jemu o Veronik dost nezvyklých informací. Ale tak, jako považoval za zbytečnou blbost vysvětlovat pokaždé komukoli všechny okolnosti, proč se tady uhnízdil a z jakých důvodů považoval za zdlouhavé i nemístné vyžvanit někde, proč se tady ocitla i ona.

„Stejně by to asi nikdo nepochopil“, mínil v duchu.

... sobota večer

Pod kotlem nad velikou přírodní vanou doutnala ohořelá polena a rudé oharky zářily proměnlivým chvějivým světlem. Ačkoli bylo teprve půl osmé večer, kolem dokola vládla hluboká noční tma. Nebylo možné spatřit žádné hvězdy, jelikož odkrytý kousek nebe stínila mračna, ze kterých po celý den střídavě přšelo. Zvuky pralesa byly zcela odlišné těm, které znal z domova. Ale v tomto okamžiku mu to bylo zcela fuk. Soustředil se jen a jen na blízkost a doteky těla, které k sobě v teplé vodě tisknul. Oba byli zcela ponořeni pod hladinou. Svým ztopořeným pohlavím pátral jako tykadlem, nadnášen vodou a zkoumal všechna dostupná, citlivá místa. Dotýkal se jazykem pootevřených úst, až rytmicky dvojhlasem sténali. Ubezpečoval ji v zadýchaném a chraplavém šeptání, jak úžasně se cítí a chtělo se mu slastí řvát nahlas, tak jak to viděl u hřebců, když si brali na pastvě vyhlídnuté klisny. Přestože se sám ovládl a vyhnul tomu, aby do ní vstoupil už ve vodě, ona si naopak klekla a snadno, díky fyzikálním zákonům, nadzdvihla jeho nemalou váhu a přitom zkušeně brala do úst, jako kdovíjakou lahůdku, nejdůležitější část jeho vztyčené touhy. Společný vrchol se odrážel do hukotu po vydatných deštích letící přeje, a zcela jistě vyplašil všechno spící v okolí sta metrů. Po hodinové koupeli, nazí, rozmočení a rozklepaní vyběhli do svahu. S hlasitým smíchem podpírali jeden druhého. Zdejší pes na ně zíral s potěšením, ale když viděl, že z nich nekouká nic k snědku, ani pohlazení, opět zalehl k hlídací činnosti. V obrovské posteli stáhli moskytiéru a spánek by byl tím posledním, nač pomysleli.

fonda Barco - 20.00 hod, Nicaragua-2013

Znovu uslyšel stejný zvuk. Teď se ovšem pojil i s tlumeným hovorem. Dole někdo mluvil a jeden z hlasů patřil zcela určitě chlapci, který jej odpoledne ubytoval. „Takže ... ten druhý bude nejspíš kuchaře“, odhadoval.

Mrknul ještě na display mobilu a zauvažoval, zda chce ještě něco večerět a nebo jestli půjde raději spát Dnešní dlouhá cesta z Upaly, provázená vedrem,

byla nadmíru vyčerpávající. Obchod na koupi koně je uzavřený a tak představa, že se konečně natáhne na pohodlnou postel, byla hodně lákavá. A pak ... dozníval v něm i nostalgický vjem vzpomínky. „Možná“ ... říkal si ... že bych si podržel raději tohle, na místo jídla“.

Nežli se rozmyslel, příklusal výrostek s nabídkou. „Señor, kuchyně je už otevřená a děláme tady skvělé steaky, nemusíte k nim rýži jestli nechcete, uděláme vám i americké brambory.“

Sice netušil, proč si kluk myslí, že mu rýže nechutná, ale zároveň se cítil už dopředu blbě, kdyby teď večeři odmítl. Nejspíš sem kuchaře hnali jen kvůli němu z kdovíjaké vzdálenosti. Kolem dokola, totiž když přijížděl, nebylo do okruhu tak pěti kilometrů žádné stavení.

„Tak jo, povečeřím vaši specialitu, a jestli mohu dostat už hned nějaké červené víno, budu rád. Výběr ponechám vaší nabídce.“

Tohle rozhodnutí nebylo nijak lehkomyšlné. Dobře věděl, že v těchto malých hotýlcích se vždy snaží dát hostům to nejlepší, co je v jejich režii možné. A snad si ani nepamatoval, že by kdy dostal víno, které by mu nechutnalo. Kluk po chvíli donesl ne láhev, ale karafu. Náhlý okamžik nejistoty ovšem zaplašil ihned, jakmile se napil. Víno bylo temné barvy, sice poměrně chladné, avšak lahodné a plné v chuti. Naráz do sebe obrátil malou sklenici a znovu si dolil. Představil si přitom znechucený výraz svojí ženy, která se vína alespoň před ním, za celých dvacet let napila jednou na jejich svatbě a potom ještě dvakrát a to při křtinách dětí. K pití vína přistupovala stejně asketicky jako k milování. Ubíjel tedy tělo fyzickou dřinou, které na farmě nebylo nikdy málo. Často bývalo nesnadné potlačit přirozené pudy. Jiní muži tady měli možná stejné problémy. Ke katolické víře tu byli vychovávaní všichni, bez rozdílu pohlaví. Ale zdejší ženy se pak většinou dobrovolně podvolovaly pravidelným choutkám svých manželů, kteří při případném nezájmu používali třeba i mírného násilí. To on nikdy nedokázal. V něčem zůstával pořád nejen sám v sobě, ale i pro ostatní kolem - cizinec odněkud zdaleka - který nechápe a nerozumí, i když španělsky už dávno mluvil stejně dobře. Pro neklid i smutek z rozchodu se oženil dosti unáhleně s jednou ze dvou mladých kuchařek. Bylo jí tehdy necelých sedmnáct a do svatby, což nastávající tchýně pečlivě ohlížela, s ní o samotě nesměl nikam. Nemohli se ani políbit. Snad mu tahle forma odpírání, v jakési euforii nezvyklého dobrodružství, přišla vzrušující. A nebo to bylo tím, že jeho rodiče zemřeli tak brzy a krátce po sobě a on jedináček, neměl už ke svému domovu žádné vazby?

„Señore, váš steak,“

Svoje děkuji vyslovil bezděky česky, tedy v jazyce, který používal hlavně, když mluvil s Luccindou a Vincentem - svými dětmi. Ovládají jeho mateřštinu stejně dobře jako on.

Když zakrojil do vysokého špalíku masa, do talíře se vyronila krvavá šťáva. Chutnalo výborně.

Vlastně celých dvacet let mu vrtalo hlavou, proč mu to vlastně dovolili, aby se oženil s typickou vesnickou kostaričankou. On, čerstvý přivandrovalec, z nějaké takové země, o které nic nevěděli, snad jen to, co jim sám vyprávěl při prvním společném obědě.

Luccinda, podle něj, přesto nebyla špatná ženská. Vařila mu, chodil čistý, doma byl pořádek a o děti se starala většinu času sama. Pracoval na farmě denně, od prvního rozbřesku a domů přicházel po celý týden těsně před západem slunce. Vedl obchod s dobyt看em i koňmi spolu s Miguelem a měl na starosti také kontakt s turisty, kterým dělal nejen průvodce, ale i tlumočnicka. Svoje akademické vzdělání, jak říkával, tu tedy uplatňoval zcela jinou formou. Všichni, kromě Karin, mluvili pouze španělsky, až na pár anglických běžných vět. A to se až doposavad příliš nezměnilo. Žena se česky, i s jeho pomocí, učit odmítala a bývala velmi zamlklá, pokud ho slyšela, jak svým rodným jazykem rozmlouvá s jejich dětmi. Volné neděle, kdy jezdila na mši do kostela do Upaly, většinou trávil čtením nebo pracemi kolem jejich domku. Jednou jedinkrát se uvolila cestovat s ním do Čech, a protože se jí zdálo a stěžovala si i nahlas: „*koukají na mě divně, víš Rody*“, tak podruhé už cestu odmítla. I chlapi na farmě používali pokostaričtění „Rody“. Zvykl si. Cestoval do Čech tak jednou za dva či tři roky sám a nebo naposledy společně s dětmi. Vzal je sebou, když potřeboval vyřídit odprodej posledních nemovitostí. Díky těmto příjmům navíc si v Kostarice nikdy nežili nijak zle.

Odstrčil prázdný talíř doprostřed stolu a přitáhl karafu blíž k sobě. Zbývala v ní sotva polovina. Dolil sklenici a původní úmysl si dnes už nezapálit, vyměnil za dlouhé, tenké cigáro. Odstrčil židli a nohy natáhl kupředu, aby se jimi zapřel na trnoži stolu. Od oceánu vál mírný teplý vítr. Hvězdy v nespočetných koloniích spojovaly svůj lesk s masami vodní plochy. Prohlížel obraz před sebou v nikdy nekončícím úžasu. Právě pro tohle se domů nikdy nevrátil. Ale taky kvůli dětem.

Dům na útesu pulsoval nocí, rytmem svojí vlastní energie a jakoby se zdálo, že čas vůbec nepokročil, ani o kousek.

„Všechny útesy se sobě podobají a i ten ve Flamingu vypadal stejně. Jenom ruce se tenkrát nezaobíraly kouřením jako teď. Polévaly vlažným pěnivým sektem čokoládově opálené břicho a hladová ústa dopíjela mělký ostrůvek uprostřed“.

„Jednou budu mít svůj vlastní dům na útesu, ne ten, ve kterém teď žiji. Nejdřív se ale vrátím do Holandska. Vdala jsem se v domnění, že si koupím svobodu? Teď však pečuji o někoho, kdo je starý, děti nechce a má zájem jen a jen o peníze ... Prachy. Sen s blbým koncem.“

Ano, Veronik skutečně odjela zpátky do Holandska, ale jinak než si představovala. Její pan manžel, finančník Herbert, si často moc rád šňupnul bílý prášek, stejně jako všichni ostatní, které tahle jeho společnost produkovala. Když se z Flaminga vrátila domů, uspořádali velký mejdan. Na zámkové dlažbě

parkovalo dvacet bouráků a v chudém kraji, mezi chudými a nemajetnými starousedlíky působila tato plechová monstra jako nosorožci ve Vltavě.

Karin mu jedno odpoledne do objasnila a doplnila stručná sdělení dopisu.

Veronik se opila, aby tuhle společnost nemusela poslouchat, aby se nemusela potýkat s všetečnými rukama a slídivými očima rozjařených hostů a poslouchat prázdné klafání monděnních paniček s prázdnými hlavami, ve značkových lodičkách, s liposukcí zadků a stehů. Opila se hodně a odešla spát. Předtím se ale s Herbertem po dlouhé době řádně pohádali. Křičela, že ho opouští. V noci lilo jako když obrátíš sud. Déšť bičoval auta a v širokých kalných potocích stékal s útesu dolů, do hluboké, skalnaté propasti nad zpěněným oceánem.

Ráno Veronik vzbudilo bušení na dveře a to ostatní bylo už jenom jako zlý sen. Vyšetřování. Výsledky. Nic jí nedokázali. Herberta našel jeho dlouholetý přítel, zazobaný makléř, kterého Veronik z duše nesnášela a který neměl zase rád ji. Herbert visel téměř na dně strže, doslova napíchnutý na prasklé větvi. Pitva nakonec prokázala velké množství kokainu v krvi a tak se šetření uzavřelo jako nešťastná náhoda. Jenže skutečnost, pro kterou se rázem stala jedinou dědičkou veškerého majetku po Herbertovi a že to byl to tedy pěkný balík, jí přivodila hluboké deprese, sebeobviňování a pocit, že každý si myslí, i když se nic neprokázalo, že to ona má Herberta na svědomí.

„A jestli chceš Karin, řekni tohle všechno Rudymu“.

Jenže Karin viděla jak se motám kolem Luccindy a tak byla nejdřív zticha. A když se konečně uskutečnil náš rozhovor, bylo na nějaké činy pozdě. Luccinda byla ve čtvrtém měsíci.

„Ani já sám jsem nikdy nic převratného nevymyslel. Zažil jsem v Kostarice při cestách za obchodem, i když na opačném konci země, tedy v Karibiku, několik hurikánů a v různých částech pár větších zemětřesení. Dvě z nich měly dokonce epicentrum nedaleko od Upaly, ale žádné nezpůsobilo nikomu vážnou újmu. A žádné nebylo nijak víc decimující nežli to mé osobní. A ničivé sesuvy půdy způsobené tropickými lijáky, které měly mnohokrát na svědomí lidské životy se naší oblasti „zaplat'bůh“ vyhnuly. Nějaké škody na zahradě a v domě se snadno odstranily a jediná smrt, která z těchto událostí zasáhla můj soucit, bylo uhynutí jednoho býčka, kterého pokřtili Rody-tedy po mě“.

Potáhl dlouze z hořícího cigára a zauvažoval odevzdaně, zda je všechno v životě takhle předurčené. S fatalistickým shrnutím „možná“ se rozhodl jít spát. Na dně karafy vzezela jen nepatrná loužička, ze které by do sklenky už nevyždímal ani slzu. Za pravým oknem se rozlilo oslnivé světlo Měsíce. Přibýval nějak jinak, než jako tam daleko za oceánem, na suchém ostrově zvaném Evropa.

Hluk něčích kroků opět prořízнул současný zlomek času. Zatoužil mocně, aby se všechno vrátilo nazpátek.

„Bláhovost? Zajisté!“

Ty kroky přinesly jen kluka z odpoledne. Přišel se zeptat, jestli už půjde spát a nebo jestli má ještě přinést víno. Odmítl.

„Já už odcházím seňor Mann, ale naše seňora vám přijde poděkovat“

„*Buenasnoches*“

„*Si, si... buenas*“

Kluk se ztratil do noci a on už se také chtěl zvednout a jít spát, jenže ... ozvěna něčeho, co kdysi znával, se pomalu přibližovala.

Docela česky i když podivným přízvukem, mu za zády promluvil příjemně hluboký hlas.

„Jestli mluvím s panem Mannem z Hradce, vítám ho ve svém domě na útesu“.
Ač byl starý a jen tak ho už nic nerozházelo, rozklepala se mu pod stolem kolena

...

Říkej po mně

Helga seděla záměrně blízko otevřeného okna, kterým se do kavárny hrnula záplava červnového slunce. Dohlédla odsud dokonce na ulici jedné z hlavních tepen města. Přijela před týdnem, aby si tu opatřila materiál na reportáž. Dnešní zastávku je jenom náhodným typem na zcela jiné téma než měla původně v merku.

„Uvidíme, uvidíme“, honilo se jí v myšlenkách sem a tam. Tlumená hudba se vším trefně rezonovala. Mužský hlas v písni sděloval ...život tvoj bol ako.. ...pakáž do plynu ...sieg heil ... barevný do plynu ... heil ... sieg ...ozývalo se z ulice,... Zopár lások, zopár dievčát ... nenechával umlčet zpěvákův hlas.

Trochu se musela nadzdvihnout, aby ze své židle uviděla co se děje venku na ulici. Skupina nejméně patnácti rozeřvanců vystřelovala sevřenými pěstmi k slunečnému nebi. S výmluvným šermováním postupovala k oné, s největší pravděpodobností očekávané i ohlášené, demonstraci.

... ktorí boli milovaní, tí budu raz i spasení ... dostával se refrén písně k jádru pointy.

... jenom čistá rasa ... tohle je naše cesta ... vyčistit svět od pakáže ... doznívalo a vzdalovalo se. Zapřemýšlela v krátkosti nad tím, jestli právě tohle téma chce nějak řešit. Než se stačila se sebou dohodnout a zaplatit útratu, všimla si, že u vedlejšího stolu sedí dvojice žen.

Jedna, tak kolem třicítky, pohledná, tmavovláška a druhá, viditelně pozeňnaného věku.

Zaměřila pozornost hlavně k ní, protože bylo dobře slyšet co říká

„Och děťátko moje, srdíčko, holčičko, ani nevíš jak zraňuje co slyším zvenčí hulákat. Takové mládí, povzdechla si. Ten jejich cíl a způsob jak rozsévat nenávist mě děsí? Bože, ani kdybych duši z těla vytrhla a položila ji teď hned na stůl, nic nezmůžu. Nejde to předat zkušenosti, které by mohly být dostačujícím mementem“

Helga si pokradmu prohlížela tvář a odhadovala přesvědčivost hlasu. Zazníval nefalšovaně a bolest v něm nesla stopy autentičnosti.

Z kontextu vyplývalo, že ta druhá, mnohem mladší z dvojice je vnučka. Chlácholila stařeninu skepsi a zoufalost hlazením vrásčité ruky a několikrát jí opakovala s jemným důrazem: „babi, netrap se, nejsou všichni stejní. Já bych tohle nikdy nedělala a nikdo z mých přátel také ne“.

„Ale to já vím dušinko. Ale vím, že každé velké zlo, které má přijít, je člověk schopen sotva odvrátit. Ale důležitější je snad možnost rozhodnutí, jak se k němu postavit“.

V té chvíli se Helga rozhodla.

Nevěděla sice, zda ji vedlejší dvojice nepošle do pekel, ale co ... takové už je riziko jejího povolání, usoudila.

Červnová noc se držela v ulicích města i v hotelovém pokoji. Byla ještě pořád neobvykle teplá i když půlnoc dávno překročila svou hranici. Helga nespala. Uvelebila se v koženém ušáku. Stál přímo proti oknu. Nohy si hodila na malý taburet. Kouřila zvolna výjimečnou, sváteční cigaretu. Jinak tuhle činnost téměř neprovozovala. Při své neřestné chvílce se vracela k náhodnému odpolednímu setkání. Rozhovor s paní Kateřinou byl, dalo by se konstatovat, víceméně úspěšný. Další dlouhý nádech tabákového pochutnání a Helžinou tváří přebíhal spokojený úsměv. Hlavně z dohody a slibu, který má jistý. Opět se sejdou. Ona a tahle čiperná a vitální stařena, ženská s dost výjimečnou minulostí. Zážitek má na kontě na román. Několik jich už letmo nahodila. Jakoby by vytušila jak se na mě, abych zabrala na udičku.

„Jen, aby jí to nepřešlo“, mudrovala žárlivě. Hnětla v sobě těsto profesního zájmu i notný kus sobectví, že šance třeba vyhoří jen tak a nic z ní nebude. Jen velká bublina.

Lovecký instinkt, vyčuchat správnou příležitost málokdy prošvihla. Když se velká ručička hodin přiblížila k číslu čtyři, ještě se snažila vymyslet jak to zítra zaonačí, ale už při tom spala.

Pátek přinesl zácpu na dálnici a tak se musela Helga prokousat skoro dvouhodinovým svízelným popojížděním v koloně. Naštěstí vedra minulých dní polevila a počasí se smířlivě převalovalo v bílých oblacích, které čerstvý vítr honil po nebi. Díky nedobrovolným přestávkám, prověřovala získané informace, které použije k napsání své specifické reportáže.

Vyprávění Kateřiny se začíná v Bělorusku, v létě, v roce 1941.

Včera, když si pozdě v noci balila pár svršků a dělala závěrečné poznámky, věděla, že rozhovor s Kateřinou bude jen malým kamínkem v mozaice toho o čem má v úmyslu napsat. Její vyprávění vrhne správné světlo na správné souvislosti.

Pustila si nahrávku, ve které vězely tři týdny tehdy devatenáctileté studentky Kateřiny.

Ale, pokud by se mezi tento čas, a čas – najednou si to uvědomila - čas současného mladého nácka z ulice položilo pomyslné rovnítko, k čemu by asi dospělo?

Nějaký tichý instinkt uvnitř soudil, že odpověď na její otázku - snad, v téhle zatím nedodělané práci je.

... „Tak jste přece přišla? Dobrý den paní Kateřino“, slyšela svůj hlas a slova stará dva dny.

„Hlavně, abych to zvládla, dušinko“. Intonace příjemná, pevný hlas, bez stařeckého třesu a myšlenky utříděné. Na třiaosmdesátnici vzpomínala plynule, bez přeskokování.

Návrat do minulosti díky sugestivnímu líčení, stvořil téměř dokonalou iluzi filmu.

„Lienááá, Lienočka utíkej, utíkej, proboha, rychle, ... Danilóóó, kde si, já se bojím. Maminečko moje, mám strach, strašný strach.“

Kateřina vyrazila od velkého domu, ve kterém byli jako protiválečný studentský odboj už dva týdny ubytovaní. Doběhla šíleným tryskem na okraj lesíka a tam se skrčila za střapatým keřem v jakémsi zuboženém kočičím hřbetu. Pažemi si přikrývala hlavu a špinavé prsty tiskla do uší, aby ztlumila hluk z náletu. Když se jí dotkl, zaječela hystericky ...nééé ...

„Pššš, neboj, to jsem já“ Objala ji spásná náruč a ona se úlevně rozbulela.

„Danilo, co budeme dělat, vždyť nás zabijí. A kde jsou naši tavárišči. Pěkní hrdinové. Nechali nás tady napospas. Vzali si auta a zbaběle zdrhli! Ale já nechci zdechnout tady a takhle, slyšíš“, zvyšovala Kateřina hlas prosycený pláčem.

Danilo, spolužák s fakulty, ji jednou rukou objímal a druhou zraněnou, znetvořenou, si snažil otřít o vysoukaný cíp košile. Narodil se už tak. Bez dlaně a prstů. Levá paže mu končila u zápěstí. Ruku měl sice chromou, ne však charakter. Skvělý matematik, srdce jako tvaroh a o jeho statečnosti nebude po třech týdnech pochyb.

Když bylo po všem, zjistili, že dům, ve kterém byli ubytovaní, je zcela zničen. I když nedostal přímý zásah, tlaková vlna jej natolik pobořila, že se stal neobyvatelným. Byli tak vylekaní, že by se tam určitě dobrovolně nevraceli. Když se vynervovaná a na pokraji hysterie vybrečela na roztržené Danilově košili, napadlo ji, že se musí soustředit jak dál, co podniknout.

Za necelou hodinu se s úlevou našli s dalšími třemi, stejně vyděšenými spolužačkami z jejich fakulty. Bez dlouhých cavyků či domlouvání rozhodli. Ihned opustit tohle místo zkázy a strachu.

Věděli, že se musí hlavně nenápadně přesunout zpátky do Smolenska, kde je jejich škola a koleje, ale hlavně nádraží. Z něj, jak doufali, se jim snad podaří dopravit do Roslavlje, tedy domů.

Už to bude skoro týden co putují do Smolenska. Snaží se běžet převážně lesem. Dnešní den pražilo slunce jako závod, ale pro ně to pod korunami statných borovic, jilmů a jiných mohutných listnáčů není tak zlé. Jenom hlad, ten mají čím dál úpornější a nedá se ničím zahnat.

Chvillemi si připadali víc jako zvířata. Pojíдали syrové houby a když objevili maliní, odírali bobule tak rychle, že měli ruce i košile potřísněné šťávou. Cpali si do špinavých hrstí poslední zapomenuté borůvky. Pili vodu z kaluží v kleče na čtyřech, konkurující srnkám a mysleli při tom na suchý krajíc chleba, brambory a na horký přeslazený čaj.

Teď už je zradilo i počasí. K večeru se na obzoru objevila hradba temných kupovitých mraků. Velehory mračen rychle rostly a rychle se přibližovaly. Po

necelé hodině vtrhla nad kraj vichřice. Pět prchajících se v bičujícím lijáku nemoudře krčilo pod statnými duby.

Po dvou hodinách konečně bouře utichla. Zuby jim drkotaly v rytmu kastanět. Ždímalí promočené šaty a úplně prochladlí od ledového lijáku se snažili vymyslet kde budou spát. Malý vršek, na kterém zázračně čněla přilepená kupole skaliska, byl malý zázrak a pod dlouhým převisem v něm zůstalo zázračné sucho. Romantická postel z trávy, která měla ale do romantiky hodně daleko. Natlačili se jeden ke druhému, aby lépe čelili zimě. Tahle srpnová noc po veliké bouři obklopila krajinu ledovým chladem.

Kateřina si lehla vedle Danila. Nijak se na ničem nedomlouvali, a nějak samo sebou se vždycky drželi blízko. Danilo ji funěl příjemné teplo do vlasů na zátylku. Paže mu spočívala na jejím břiše. Raději nezkoumala zda spí. Očima pátrala jak mezi větvemi němě šílí hvězdy. Uvažovala na co stále hledí třpytivým leskem a světlem bez paměti. Záviděla, že jim je bouře neskonale vzdálená. Jich se netýká válka, ani strach těch zdola vzhlízejících. Žaludek svírala slabá křeč. Asi od hladu a z nepřestávající úzkosti. A také z myšlenek soustředěných k dosažení cíle. Vnímala neustávající křečovitě napětí ve svalech. Přes veškerou únavu ne a ne usnout. A k tomu jí ještě rozbolelo břicho tak, že byla nucená odsunout Danilovu ruku a z pochopitelných důvodů, poodběhnout kus do lesa. Sedíc v podřepu, nechápala jak mohou prázdná střeva něco vylučovat. Trávník se pod ní měkce houpal, nacucaný dešťovou vodou. Zvedla hlavu a uviděla Danilu. Hlavně se rychle postavit, myslela si, aby ji takhle nezastihl.

„Copak tady poletuješ holubičko, jen tak v nočním lese, nebojíš se jestřába?“
Zlatý Danilo. I když ví, snaží se kavalírsky o chabý vtip

Ale co, je to fuk. Možná je stejně chytanou a nebo dokonce zabijí.

„Co s nimi vlastně bude? ... dostanou se z lesa a nebo v něm zůstanou? Nebo je Němci najdou, vyvlečou a zastřelí? Hrůza“. Třemi nepromyšlenými kroky rázem spíš poskočila, jenom aby se mu pověsila na krk.

„No tak, ptáčku, holubičko sívá, neboj se, tebe žádný jestřáb nechytí, slibuju.“
Stavidla napětí povolila.

„Myslíš Danělko, že je Bůh?“

„Určitě. Já v něj teda věřím. Právě proto, že všechno jde spočítat. Poslyš holubičko, uděláme takovou zkoušku, která tě dozajista přesvědčí“

Kateřina s křečí v břiše, rozklepaná chladem, nevyspáním a najednou poznala, že Danilo zvažněl.

Vzal ji za ruku a převedl na druhou stranu skály. Dokola leželo ticho nočního lesa a za mrakem vykukoval ubývající srpek měsíce. Škoda, že je všechno jinak. Kdyby v tenhle okamžik neexistovala reálná skutečnost, mohli se okouzleně dívat na krajinu. Kontury rostlin, stromů a stínů kreslili fantaskní pohádkový obraz. Pociťovala nezvyklé dojetí.

„Pojď ke mně blíž Kateřino“ ... šeptem promlouval Danilo.

„Poklekni“

Poslechla a klekla si vedle něj.

... „Říkej teď po mně ... Víra je mocná, mocnější malověrných. Poštve i smrt na bezbranné, zažehne od smrti jiskru života, promění ohavnost v krásu i naopak. Víra je mocná ... Naděje všech“

Kateřina po něm opakovala slovo od slova. Zvláštní. Jakoby jí přes Danilu do úst někdo mechanicky vkládal vyřčené bez jejího vědomí.

„Tak, a je to. Uvidíš, že se domů dostaneme. Dokážeme to. Já tomu věřím a ty musíš taky věřit.“

„Budu“ A aniž by si to myslela, či to chtěla vyslovit, přesto to zašeptala s přesvědčením.

Mlčky obešli skalisko a zalehli k ostatním spícím dívkám. Danilo ještě podložil svojí ruku pod její hlavu. Alespoň na krátký moment se zdálo, že je všechno jako dřív. Že tohle není útěk, jenom výlet.

Tiché a nepatrné cvaknutí ukončeného záznamu vrátilo Helgu k dálnici. Problém, který brzdil jízdu, byl odstraněn a ona mohla pokračovat v další cestě. Přesto založila druhý záznam, aby se opět vrátila k zážitkům vyprávěných Kateřinou.

Je zaznamenáno stovky a tisíce stejným výpovědí, to je zřejmé. A já zabrala na tuhle.

Věděla, že až zpracuje získaný materiál do krátké reportáže, že se za Kateřinou vydá znovu.

Když se pětice mladých studentů přiblížila konečně ke Smolensku bylo časně ráno. Zdály viděli stoupat kouř a viděli také kostrbaté siluety rozvalin z domů zasažených po bombardování. Naděje, že tady to nebude tak hrozné se s tímto pohledem rozpustila v nenávratnu. Potvrdila další jejich domněnku ... že i koleje jsou fuč. A tudíž nebudou mít opět nic. Žádné čisté šaty, žádné jídlo. Musí dál hledat někoho, kdo by jim pomohl, nechal je umýt a hlavně si musí nějakým způsobem opatřit peníze na cestu vlakem. Posledních dvacet čtyři hodin nejedli vůbec nic, když nepočítají pár syrových brambor maličkých broků, které v leže vyhrabali na konci ubohého políčka, blízko malé vesnice.

Až do večera zůstali zalezlí ve sklepě jednoho prázdného domu, který obyvatelé překotně opustili v úmyslu zachránit holé životy. Když se konečně začalo šejřit, postupovali střídavými oklikami na nádraží.

Až tady našli někoho, kdo byl ochotný poskytnout jim pomoc.

Z nízké budovy vyšel na peron muž. Pochyboval v obavách a nemohli se odhodlat a troufnout si jít k němu a něco chtít. Váhali mezi strachem a možným rizikem. Víc než týden na cestě po lesích z nich učinil nerozhodné osoby. Nakonec Danilo udělal první krok. Z muže se naštěstí vyklubal výpravčí.

Na nádraží stály vagóny čekající na cosi. Otevřené platformy, ze kterých se místo materiálu rozhlíželi namačkaní lidé. Živé balíky, navlečené do rozmanitých až bizarních kombinací šatů, očima vysílali do okolí úzkost a neklid. Tiskli ke svým klínům a prsům napakovaná zavazadla a všechno co popadneš v panice prchání do bezpečí.

Přednosta, vysoký, statný chlap, vypadal uprášený a nevyspalý. Jasně se několik dnů neoholil. Věk nesnadno odhadnutelný. Jmenoval se Grigorij Oparinov. Zavedl je do velké kůlny. A tam, k jejich nebeské blaženosti, tekla voda z podivně krouceného kohoutu. Konečně se po dlouhé době umyli mýdlem. A potom jim donesl jídlo. První jídlo, které za posledních deset dní neviděli. Špek, sice bez chleba a sladkou vodu. Lačně polykali plátky bílé tučné slaniny, zapíjeli je sladkou vodou přesvědčení, že i takhle chutná božská mana.

„Tady dětičky zůstat nemůžete, varoval Oparinov. Obden tu jsou nálety. Tohle nádraží je hlavní strategický bod a tak je mají pořád na mušce. Koukněte se ven, vyhlédl malým dřevěným okénkem, tamhle na těch otevřených platformách sedí všichni ti lidé už přes čtyřicet hodin a stále nemohou odjet. A támhle v těch dvou uzavřených vagónech je zamčeno přes sto padesát vězňů. Vezou je do jiného města. Ještě je za celý čas nikdo nepustil ani na chvíli ven. Nebude pro vás bezpečné cestovat tímhle způsobem. Bude lepší když zase poběžíte pěšky.

Dá bůh, a přitom se Oparinov pokřižoval, že to pro vás dobře dopadne.

Za poslední měsíc dětičky moje milované ... jsem viděl tolik zla mezi lidmi. Jakoby spíš pro sebe pronášel Grigorij. Pořád se říká jak jsou Židé pronásledovaní, ano ... jsou národem vyděděnců a nešťastníků, ale ne všichni. Ti, kteří sedí támhle venku a je jich tam dobře dvacet, Oparin máchnul rukou směrem k vagónům, ti mají jídlo, mají dost oblečení, ale zatím nepodali nikomu ani kůrku. Všechno zhltají sami a neustále se rozhlíží, aby jim neubýlo. Hlupáci. Neví snad, že na všechny číhá smrt. Na všechny co tady sedí možná naposledy spolu. Jakpak vlastně vypadá dobro dětičky a láska k bližnímu. Oparinov domluvil a nečekaje na žádnou jejich odpověď odešel. Mohli tady přespat a ráno si rozmyslet co dál.

Kateřina ležela na zádech. Hleděla do tmy, ve které tušila obrysy předmětů a kus nočního nebe v čtvercovém okénku. Ostatní už spali, unaveni pochodem a tučným špekem. Unaveni cukrovou vodou. Přemýšlela s bolestí jestli kdy uvidí svou mamušku, jestli se spolu ještě obejmou. Doposud žila docela spokojeně. V kruhu blízkých přátel a rodiny. Užívala si studentské radovánky. Teď je šťastné mládí v nenávratnu. I v ní zemřel velký ideál. Ty kecy, kterými je oblbovali. Postavit se společnému nepříteli tváří v tvář. Samé plamenné řeči o odvaze když je verbovali do odboje. A tihle samozvaní hrdinové byli první co vzali do zaječích ještě dřív než boj začal. Jaké zklamání. Ale kvůli takovým teda brečet nebudu. Zahnala myšlenky zklamání a otočila se na spícího Danilu. Opatrně vsunula svojí ruku do jeho.

Klidný spánek se ale nekonal a klidná noc je nečekala. V neutuchajícím ryku, výkřicích a děsivém hluku vyletěli z kůlny. Opět ta hrůza a propast. Kateřina letí jak běs. Otočila hlavu jestli běží i ostatní a v tom se vagón, který stál daleko vpředu na začátku obrovského nádraží, na slepé koleji vznesl do výšky. Jeho střecha v tryskající explozi zamířila vzhůru k svítání. Vzduch se otřásal a řičel. Jeho tlak vnikal ústy do plic a zdálo se, že je snad roztrhá. Upadla, v uších rvavou bolest. „Jsem už mrtvá, už je konec, umírám“, ječelo v ní stejným hlukem, kterým byla obklopená. „Poběž, holubičko“, slyšela volat Danilu, spíš instinktem než ušima. Zdravou rukou jí rval od země a nutil prchat směrem od nádraží. Myslela na žhavou bolest obou kolen, která si při pádu rozbila napadrt až z nich krev crčela v hustých pramíncích.

Dokázali to. Všech pět se slisovalo do hloučku, daleko od zasaženého prostoru. Objímali se, hystericky brečeli, dýchali o překot v předklonu. Kateřina se teď pořádně podívala na svá rozmlácená kolena. A i když nepředstavitelně hořela svíravou bolestí, hlavně že je živá ... jsou živí. A není jich pět. Danilo mluví s nějakým chlapem, s ošklivě krvavým šrámem na tváři a s holou hlavou. Najednou jí to dochází. Ten muž je vězeň. Má na sobě vězeňský šat. A zná Danilu. V krátkosti jim vyličil důvod svého uvěznění. Tedy žádný zločinec, spíš oběť doby a okolností. Nešťastnou náhodou o svobodu přišel a před chvílí měl to štěstí, že se jeho svoboda vrátila. Snad jim při pochodu bude stačit. Je to už starší člověk v letech a hlavně je zcela vyčerpaný několikadenním strádáním v uzavřených vagónech. Teď jich tedy prchá šest. Bude to jejich šťastné číslo?

Doběhl i druhý záznam na přehrávači a Helga se rozhodla pokračovat. Silnice byla volná. Zařadila se k uhánějícím vozům. Sice se soustředila na jízdu, ale jiná část se neodbytná vracela do Kateřininy minulosti.

Snad proto, že zmíněná šestka se šťastnou neukázala.

„I s Kost'ou, uprchlým vězněm zatím tempo neztratili. Pořád měli dost velkou naději, že když vše půjde jako doposud, mohou se do Roslavlje dostat tak za dva, tři dny. Na shánění čehokoli k snědku jich teď bylo šest, ale stejný počet také na jídlo. Dneska je hlad mořil úporněji, protože včera kromě kalné vody neměli ani ň. Jenom obilí vydrolené do hrstí přímo v poli. Poslední dva dny se totiž snažili pochodovat pouze lesem, jelikož bylo slyšet nejen střelbu, ale také typický hukot projíždějících vojenských motorek. Podle hluku od nich vzdálených snad dost daleko. Přesto je obava, že teď, když se jejich cíl konečně přiblížil vidině domova, nutila putovat s větší opatrností.

Před nimi ležela vesnička, na jejímž okraji vykukoval malý sad. Určitě tam je ovoce, usuzovali s jistotou. Rozběhli se za přeludem čehokoli co jde žvýkat. To ráno vál silný nárazový vítr, hučel a vztekal se, narážel do překážek a mával jimi. Už byli skoro u sadu a dobře viděli na strom, jehož svěšené větve přetékal barevnými jablky.

Pak, pak to přišlo. Hlad zradil ostražitost. Ani je nenapadlo co že může být za vyvýšeným remízem s několika křovisky posazenými vedle sebe.

Ano i tohle, kromě obsypané jabloně je bohužel také pravda, a vůbec se jim nezdá. Stojí tam dva motocykly a na zemi polehávají čtyři němečtí vojáci. Nejspíš tu jsou za stejným účelem jako oni. Vzhledem k tomu, že jeden z nich se právě cpe s takovým zápalem, až se mu kolem úst řine sladká slina.

Je to v téhle chvíli poslední klidný obrázek, který si Kateřina zapamatuje.

Pak už jen řev a typické rozkazy, které po staletí vykřikují všichni váleční uchvatitelé. Jednání vítězů nad poraženým.

„Ruce vzhůru ... lehnout na zem ... drž hubu ... co tady pohledáváte“ ...

Ranami a kopanci je rozdělili. Muže na jednu stranu, dívky na druhou. Jakmile Kateřina nadzdvihla hlavu, aby se roztfesená podívala na to co se s nimi děje, ale hlavně co bude dál, přiskočil okamžitě jeden z vojáků a hrubě jí vrazil obličej k zemi. Cítila ostré bodnutí na rtu, jak si ho prokousla. Zuby zahřála sladkost a chuť krve. Bála se křičet, bála se prosit, bála se i plakat. Nechtěla a ani si neuměla představit jak s nimi asi naloží. Přesto nějaká jiný, dávný pud sebezáchovy, přítomný u každého člověka velel, alespoň na okamžik se koutkem oka podívat na probíhající děj. Uviděla to tedy jen v mžiku, jen v jakémsi malinkém mrknutí, ale uviděla ... Danilovi oči. Jeden z vojáků tahal za jeho znetvořenou paži, posmíval se postižení s úšklebkem a komentářem, zda má všude taková kopyta.

Zabořila tvář do trávy a se vzdorovitým odhodláním si představila mamušku, jak jim doma chystá na sobotní oběd takový boršč jaký nikdo jiný neumí. Ten její tichý úsměv ... Šeptala v duchu, šeptala uvnitř, silou bláznů, kteří nemají co ztratit ...“Víra je mocná, mocnější malověrných, poštvete i smrt na bezbranné, zažehne od smrti jiskru života, promění ohavnost v krásu i naopak, víra je mocná“ ...

Dlouhé dvě hodiny je týrali výslechem. Jak se nakonec ukázalo, tak spíš jen pro vlastní potěšení, než ze skutečného zájmu doopravdy je někam převést. Nakonec do nich strčili s výkřikem ať táhnou. Jenom Kost'a, šestý do počtu neměl stejné štěstí. Podle vyholené hlavy si snad odvodili jeho skutečný důvod útěku.

Jablek se nikdo ani nedotkl. Neutíkali. Jenom se rychle beze slov vzdalovali. Danilo si ani jedinkrát nepostěžoval, přestože měl od kopanců silně pohmožděná žebra. Praskla od tvrdých bot. Nebyl ochotný říci, kdo je Kost'a a jak se k nim přidal. To jim asi určitě zachránilo život. Všem se po zbytek cesty vracel pohled na dvě motorky, které ženou před sebou padající a vstávající postavu muže. Jakoby mu slepá spravedlnost jen na chvílku darovala šanci, kterou vzápětí zruší.

Tentokrát i přesto, že byli hladoví, žízniví a zbití, šli mlčky, se setrvačností robotů téměř celou noc. Pochodovali a každým krokem se v nich hromadilo to co přichází. Hromadilo se v nich zlo co ještě přijde.

Helga se ani nezula a ihned hledala v tašce posledních deset minut s Kateřinou. Věděla teď už na sto procent jaká bude její reportáž.

V přes týden nevětraném pokoji se ozval hlas z přehrávače, zřetelně nalomený podtónem dojetí.

Druhý den když slunce zapadalo spatřila pětice známou věž Rosljavského kostela. V nohách ani na těle už necítily třítydenní útrapy. Dokázali to. Jsou doma.

„Zmohlo nás takové rozčilení, že jsme bez jakéhokoli domlouvání společně padli na kolena a hladili drsný štěrk.

Jediný Danilo stál. Neválel se po zemi jako my, ale byl stejně dojatý, že jsme u cíle.

Tma se snášela na kraj a v hustém příšeří se nedalo vyčíst, zda opět nepřeríkává svou zaklínací formuli.

Helga zaklapla rázně notes a pustila rádio.

Z naladěné stanice dozpíval zpěvák pointu písni... kteří boli milovaní, budu raz i spasení.

Čtyři dny na laguně

Přístav Punta Sabbioni se nalézal přímo za parkem Giardini Papadopoli a už jen pár minut chůze dělilo skupinku turistů od lodi. Během osmihodinové cesty udržoval v autobuse nepřetržitý chod klimatizace stálou a příjemnou teplotu. Teď, ale všem dýchala do obličeje dusná prádelna. Leona starší se cítila upocená a špinavá. Jedním okem mrkla na svou dceru. Právě si přehazovala ruksak na druhé rameno a měla přítom takový ten svůj dobře známý, umíněný výraz. Vaporetto, do kterého před dvaceti minutami nastoupily, už houpavě podjelo dva z mostů, které doteď znala jen z map bedekrů a ze stránek internetu. Po několika dalších minutách se přiblížili k předposlední stanici, kde většina pasažérů vystoupí.

„Máš hlad?“, zeptala se Leona seniorka, když se s ostatním hloučkem lidí přemístily z lodi a vyrazily do benátských ulic. Otázka padla jen z pouhé potřeby zjistit, v jaké náladě se její průvodce nalézá.

„Ne, nemám hlad“, otočila dívka hlavu směrem k matce a navyklým pohybem si nadhodila neustále sjíždějící, kožený bágel na jiné místo, kde by ji na holé kůži tak netlačil. „Mám radost máti, že jsme sem spolu konečně vyrazily - a už se těším na pravou italskou kávičku. „Než ji vypijeme, můžeme svorně za těžký peníz“, vtipně okomentovala místní ceny, „pozorovat dav čumilů a masírovat fantazii pohledem na místní masky. Jen se podívej, jak tu celé hodiny vystávají bez hnutí. Pokud uloví nějakou tučnou kořist, vyblejsknou se s ní ze všech stran - *alafotoateliér*, a dál stojí. Stojí a čekají. Hodiny. Brrr, děsná představa“, otrásla se demonstrativně Leona mladší.

Chtěj nechtěj s ní musela souhlasit. Mrtvolná strnulost, byť ve výpravných kostýmech, působila sice stylově, ale vyměnit si místo s takovouhle sochou, to si neuměla a ani nechtěla představit.

„Pokaždé když sem přijedu, dám těmhle šilencům pečeným na slunci ve vlastní šťávě- i bez focení- slušné všimné. Z mého hlediska je to odměna tvrdě zasloužená. Ale jinak“, a teď zazněl v jejím hlase ironický podtón, „se nenech mýlit, až uvidíš kolik tady sedí dalších takových žebráků co se tváří, že je spasí jedině tvůj dar. Myslím, že jejich almužny bys se svými výdělky nesrovnala.“

„Ale to je dosti mrzuté z hlediska vyjádření pravdy, nemyslíš“, opáčila dceři Leona starší.

„Chápu co myslíš a je mi jasné, že při tvém založení, bude pro tebe složitě rozpoznat podvodníka od skutečného nešťastníka.“

„Prosím tě, nedělej ze mne natvrdlého lidumila. Ale máš určitě recht“, schválně použila zparchantělý výraz pro pravdu. „Je jen přirozené, že takovéhle město, kde den za dnem projde tisíce lidí a desítky národností, přitahuje i nekalé živly a chytráky“.

Při této rádoby sofistické debatě a neustálému se vyhýbání davu, proudícímu v obou směrech, který je střídavě rozděloval a opět spojoval, došly obě ženy téměř až k náměstí San Marka. Leona přivítala s nelíčenou úlevou dceřino vybidnutí, že: „tahle kavárna“, přičemž dívka ukázala doprava - kde pod vytočenými markýzami v milosrdném stínu, trůnila lákavá křesílka s lesklými stolky, mezi kterými hbitě kmitali černobílí mladíci s profesionálně bělostnými úsměvy - je ta pravá, „protože“ ...a dokončila pozvání, „zrovna tady dělají široko daleko nejlepší kafičko.“ Káva, kterou vymydlený pikolík s koloušima očima a vystříhanou hlavou donesl, byla výtečná. „Hele, co tady pro tebe ještě mám“, přistrčila před ní dcera se záhadným úsměvem bílou obálku, v jejímž levém rohu byla vytištěná tak typická trojúhelníková maska, výrazně barevně vyvedená. Letmo přeletěla očima jméno adresáta, Signorina Phdr.Leone Horak. „No, jen to otevři. Je to sice na mé jméno, ale“ ... Z obsahu obálky se vyklubala pozvánka na nějaký vybraný, výpravový večírek v karnevalovém stylu. „Je to až zítra večer, takže dost času, aby ses mohla zaklimatizovat. Víím, že ti to připadá jako pořádná snobárna, ale neboj, většinu těch lidiček, co tam budou, dobře znám. Tohle je taková hodně soukromá záležitost pro společenství umělců žijících a tvořících tady ve městě. Každoročně si takhle neoficiálně udělají zábavu jen jako známí svých známých. Pořádají to dva mladí kluci, sochaři. Oba jsou moji kamarádi a znám je z pravidelných návštěv festivalů a z tlumočení. Jsou bezva. Žádní fouňové. Bude se ti tam líbit.“

xxx

Z kamenné terásky penziónu viděla detailně do místností protějšího domu. Právě pro onu nepatrnou vzdálenost musela mít všechna okna na ochranu soukromí žaluzie. Dřevěné okenice, jak sama před chvílí zjistila, se také daly použít. Vodní ulici lemoval z každé strany límec chodníku. Jejich středem se v mírných zátočinách jako neposedný hádek vinul kanál, vhodný svou šířkou tak akorát pro gondolu. Idylou se rozléval první podvečerní klid. Penzión měl sice daleko od ruchu hlavní tepny kanálu Grande, ale zato byl uvnitř dokonale zařízen. Klimatizovaný apartmán se dvěma ložnicemi, slušně naplněným barem, koupelnou a malou kuchyní. Teď, když zlikvidovala únavu po hodiny dlouhém harcování autobusem, osprchovala tělo a umyla si vlasy, měla mnohem lepší náladu nežli dopoledne u náměstí San Marka. Vrátila se z terasy do obývací místnosti. Zalezla do pohodlné lenošky, přitáhla nohy pod sebe a upila ze sklenice dlouhé jak pastýřská píšťala, vychlazený sekt. Otevřeným křídlem balkónových dveří se nad protější střechou rýsoval kostřbatý pásek modrozeleného podvečerního nebe. Představila si svou, už dospělou dceru, která jakýmsi nedopatřením dostala jméno po ní, jelikož děvče nebylo v plánu. Takže hezkých pár let existují dvě lvice v jednom domě. Když Lea dnes, po polední siestě odcházela za svou první povinností, odtlumočit jedno z plánovaných mezinárodních multikulturních setkání, ještě jí navrhovala procházku po zdejších okolí. Snažila se vnutit jí objemný bedekr a nenápadně tak nalákat k samostatné vycházce. „Určitě nezabloudíš“, tvrdila neochvějně, když viděla její nejistý

výraz, „poblíž našeho penzionu je několik zajímavých pamětihodností a všude jsou cedule označené sytě žlutou barvou. Ty tě pokaždé neomylně vyvedou do centra.“

Po příjemném lelkování na pohodlné pohovce ale usoudila, že samotné se jí nikam nechce a nalila si další porci sektu. „Na Tafta“, s úsměvem použila nesmyslný slogan z jednoho starého filmu, který viděla snad už dvacetkrát. Předtím než upila, cinkla rozverně sklenicí o vázu s fréziemi. Vedle bedekru ležela pozvánka na zítřejší párty. Pohled na umně vyzdobený papír ji nijak nenadchl. Nikdy nebyla dostatečně naložená na přehlídky ksichtů, ani na povinné žoviální úsměvy. Nechtěla pracně sestavovat italské věty a hledat dávno zapomenutá slovíčka. Snažila se proto myšlenky na zítřejší večírek vytěsnit. Položila hlavu s ještě vlhkými vlasy, na měkký polštář a vnímala příjemné uvolnění.

xxx

„Mami, ještě spíš?“, zaslechla, bdělá sotva napolovic, dceřin dotaz. Otevřela jedno oko a ucítla vůni čerstvé kávy. Okenice už byly dokořán. Ulicí se rozléval zářivý sluneční svit červencového rána. „Jsem připravená vyrazit na pořádnou snídani, a tobě jsem udělala kafe přesně tak jak to máš ráda - do velkého hrnku“, hlásila Lea mladší veselým tónem.

„Bože, spala jsem jako dřevo“, soukala nohy z postele a komentovala svůj noční klid Leona starší. „A co mám očekávat? Co sis na mě dneska přichystala?“ „Uvidíš, uchechtla se dcera potutelně. „Musíš sebou ovšem mrsknout, Boccaccio je tady za slabou hodinku.“

„A to je jako kdo“?

„No přece Enrico Pepe Ricardo Boccaccio“, šveholila. „Úplná legenda mezi gondoliéry.“ Potichu - s výstižným, „notěbůh“, vzdychla nad nevyčerpatelným zdrojem energie Ley mladší a pustila se do rituálu ranní hygieny.

xxx

Dceřin kamarád se ukázal coby originální osoba. Tento dojem jí naskočil ihned, jakmile vstoupily ze tří mrňavých schůdků chodníku do honosné gondoly. Plavba jedenáct metrů dlouhou lodí masírovala fantazii hlavně jeho zásluhou. Dokud ale nezamával vidlicovitým pádlem lodi, dokud je nezavalil přílivem strhujícího vyprávění, působil stejným dojmem jako většina zdejších gondoliérů. Typický oděv s pruhy na triku, doladěný slamákem se stuhami. Až po chvíli zjistila, že pod slamákem má bílý hedvábný šátek, zavázaný na pirátský způsob a pomyslela si, že tenhle člověk se všemožnými zákazy a nařízeními určitě neřídí. Jen co se usadili, začal zpívat. Starodávná árie vytvořila v černém plovoucím plavidle velice sugestivní atmosféru. Z Boccacchioho zpěvu se hrnulo do éteru ... snad by k tomu příslušel termín - celkové zamlžení mysli. A chlapík se při zpěvu ještě sebevědomě usmíval: že samozřejmě ví, jak skvěle a přesně píseň zní. Pochválila ho nahlas za dokonalý herecký výkon. Mluvil pomalu, s nádechem lenivosti, navzdory typicky rychlé italštině. Ale i tak nebyla schopná všemu rozumět. Pět let absence mluvit naživo, udělalo své. Lea musela

složitější věty překládat. Takže teď už věděla, že gondola ve které se plaví, je jedním s rodinných pokladů Boccaciů. Je víc než dvě stovky let stará, váží 700kg, sestavená je z 280ti součástek a osmi druhů dřeva. Jedna strana gondoly je delší o 25centimetrů a veslo se nazývá forcola. Ovšem v závěru usoudila – a tenhle svůj vjem si ze slušnosti nechávala pro sebe – že jí osobně honosné plavidlo připomíná spíš rakev. Nepříjemný dojem nedokázaly změnit ani barokně polstrované sedačky se zlacenými střapci, či vyčerpávající odborný výklad k několika dalším zásadním součástem, které dělají gondolu gondolou. Třeba jako: šest hrotů na špici, co mají symbolizovat benátské čtvrti, dále jakási lopatka představující moře nebo lilii? I když gondoliér předváděl bravurně a se skutečnou grácií práci s vidlicí(forcolou), stran vyhýbání se jiným plavidlům v hustému provozu ve všech kanálech, zejména na hlavním tahu – stále vnímala nepříjemný nesoulad s tímto okázalým dopravním prostředkem.

„Každý se tu v tom vyváží za romantikou“, mudrovala, ale ona to vidí jako putování na bájně Cháronově lodi. Ta také sloužila k převozu mrtvých duší. Zobec nad přídí, ve tvaru soudcovské sekyry, vyjadřující onu - možná spravedlnost, neodbytnou představu umocňoval. Když konečně zaparkovali v základním přístavu a vyměnili tenhle černý prám za obyčejný motorový člun, ulevilo se jí. Ryčný zvuk startujícího motoru s nimi vystřelil na trať směrem k ostrovům. Příd se houpavě nadzdvihovala proti dopolednímu slunci. Oslněná stříbřitou vodou, nastavovala obličej větru, jenž příjemně ochlazoval. S každým nadechnutím upíjela doušky ze specifických vůní mezi kanály a konečně si užívala radosti z plavby do otevřeného prostoru.

xxx

„No výborně, takhle přesně zůstaň sedět ... a ještěéé úsměv ... sýýýr“, komandovala Lea juniorka matku. Ta seděla s jednou nohou přehozenou přes druhou, na mramorovém trůně bájněho Attily, který zde pravděpodobně určitě nesedával, jenže právě tahle legenda nádherně ladila k atmosféře.

Torcello, jméno místa, kde se už dvě hodiny procházejí, drní v puse stejně jako slovo vrátka. Hloubavě o tom před chvílí přemítala, když se snažila zaujmout pravou pozici k focení a vyhovět příkazům nesmlouvavé fotografky. Tenhle nepatrný ostrůvek ji během několika minut zcela pohltil. Po celou prohlídku se kolem sebe rozhlížela s konstatováním, jak se tady všude kolem zastavil čas. Kameny, sochy, oprýskané dlaždice rezonovaly spolu s okolím utajeným souzněním a brouzdání v travou zarostlých chodnicích dělalo zase naopak dobře bosým nohám. Odněkud z moře sem vítr zanesl povlak mlhavé oblačnosti a pokryl celý ostrov přízračným tlumeným světlem. S pronikavým slunečním svitem zmizeli hluční a ukrákaní rackové, kteří je po celou plavbu notný kus cesty doprovázeli. Nikde ani noha. Nad vším panovalo ospalé ticho. Potkali pouze jediného muže. Prý patří k těm, co tu oddaně opatrují poklady a artefakty minulosti. A nakonec vlastně i všechno, co vyprávěl dceřin kamarád o svých předcích o profesi gondoliéra, kterým se u nich v rodině stal každý z následující nové generace a že vůbec první z jejich rodu, který křižoval vody

téhle laguny se narodil v roce tisíc našeho letopočtu. Všechna tahle neuvěřitelná magičnost ohromovala a jednoznačně přispěla k závěru, že počáteční nechuť, zúčastnit se dnešní večerní slavnosti, vzala za své. A potom jí Lea mladší mezi prohlídkami ještě stačila pošeptat. „Hele o Ricardovi se říká, že jeden z jeho praprapředků byl sám slavný Boccacio. Tahle informace sice jistá není, ale náš zajímavý chlapec má ještě jedno eso v rukávu, boccaciovský elixír. A třeba rozšíříš okruh vyvolených a něco ti o něm prozradí“.

„Co je to za pitomost?“

„No, pitomost to tedy není, to mi můžeš věřit, vyzkoušelo to dost lidí a žádný se nesmál“. „Přiznávám, je ohromně sympatický a jen doufám, že si to u mě nezkaží.“

xxx

Lea starší se právě zakusovala do mistrovsky obloženého chlebičku, nešikovně žonglujíc s padajícím sýrem. Když spolkla poslední sousto, rozhlédla se po okolních hostech. Oba mladí sochaři, které jí dcera na úvod večera představila, byli příjemní a ve svém ranku viditelně vzdělaní. Doposud tu také neviděla nikoho předvádět teatrální gesta a nebo vést ty takzvaně pravé řeči o umění, při kterých má normální smrtelník pocit, že se ocitnul v nějakém přiblblém filmu. A hrála skvělá kapela. Na džezové a bluesové rytmy světových šlágrů, občas proložených typicky italskou kantilénou, se bezvadně tančilo a nebo jen tak sedělo a pozorovalo cvrkot, což právě činila. Pohledem už pokolikáté zamířila ke skupince mladých lidí, kteří rokovali o bůhvíčem a hlasitě se smáli. Spolu s její dcerou, stál v tomhle hloučku i gondoliér a ona si nemohla nevšimnout, že i jemu každou chvíli zabloudil pohled jejím směrem. Ve chvíli, kdy se jim oči opět střetly, udělal výstižný posunek, při němž se pomocí dvou prstů rozběhl po dlani. Vypadalo to jako otázka ... zdali může přijít. Vzápětí svůj odhad vyhodnotila jako správný, jelikož se pohnul směrem k jejímu stolku. Ve stejný okamžik hudebníci nasadili notoricky známý šlágr Elly Fitzgerald a drobounká zpěvačka s mulatskými rysy dokázala, že svému hlasu vládne stejně dokonale jako dáma, která se svým nezaměnitelným projevem, kdysi dobyla svět hudby.

„Půjdeš si se mnou zatančit krásná seňoro?“

Boccacio se mírně uklonil, šoupnutím vysunul špičku levé nohy dopředu a pravou rukou vystříhнул několik rychlých obloučků do prostoru. Bluesová melodie vibrovala prostorem. Cítila se nesvéprávně a netušila, zda jsou příčinou tři sklenky šampaňského nebo Ricardovo oblečení. Jakmile totiž odložil gondolierský kostým, ve kterém působil hodně mladistvým dojmem, jasně uviděla, že mladík dávno není. Proto se najednou cítila vydaná napospas situaci a zbavená jediné své ochrany, mateřské role, za kterou se doposud úspěšně schovávala. Díky Ellino písni bořila nos do tvrdé klíční kosti a když se k ní gondoliér přitiskl, sama sobě se škodolibě posmívala, že tak činí proto, aby dostal pověstem o pověstném italském temperamentu. Najednou tanec striktně stopnul. Poté, co překvapeně vzhlédla, pronesl s nesmlouvavým tónem: „*mami,*

tebe jen tak něco nevykolejí ... *si*, stále se tak hlídáš? Co tě žere *mami*? Pojd', jde se na drink!“

Neměla čas projevit žádnou reakci, ani souhlasnou ani odmítavou a pak ... byla překvapená, jak rychle jí odhalil. Proplétali se mezi tančícími dvojicemi k baru.

„Dáme si to nejsušší šampaňské“, zazpíval Ricardo. Neomylná objednávka svědčila, že věděl, co celý večer popíjí.

„Na Tafta“, z rozpaků použila opět onen nesmyslný slogan z filmu, úpěnlivě doufajíc, že nepůsobí směšně.

„Jak? Na T-a-f-t-a?“, hláskoval Ricardo. „Co to je?“ A poté s pochvalným uchechtnutím, „to jsem ještě neslyšel“, cinknul svojí skleničkou o tu její.

Upila trochu, a opatrně se rozhlédla dokola, hledajíc, kde se nachází mladší z rodu Horáků. S lítostí shledávala, že v sále není. Rázem se cítila zbavená snadné možnosti, zaštitit se dceřinou existencí.

„Lea hledá Leu ... *mami*?“, pronesl Ricardo naoko pateticky. Chceš vědět kam šla?“ „Víš, právě když jsem tě na parketu sváděl, vyšla si nejspíš na volný vzduch, potěšit se, se svým sochařem, líbat pod italským nebem a pod střechami benátských domů, vstřebávat naší venecijskou neopakovatelnost života.“

„Ty se mi posmíváš?“, zeptala se už zcela vykolejená.

„Ale chraň pámbů, vůbec se neposmívám, právě naopak“, přitiskl ji k sobě těsněji se slovy, „mrzí mě, že moje snaha vyznívá jako posmívání. Příznávám ... chtěl jsem něco vyzkoušet, ale „zdá se“ ... pokračoval stále úplně potichu, obličej vbořený do vlasů za uchem, „že teď jsem na řadě já ... Boccaco *devadesátýdevátý* nebo *kolikátý*“.

„Pojďme na vzduch“. Překotné vybídnutí se rovnalo prosbě.

Atrium domu, kde se konal večírek, bylo pusté, korunované trojúhelníkem nočního nebe. Prošli kolem prázdných stolků a velkých květníků s palmami, které spolu s nábytkem, a světlem z oken, vrhaly na dlažbu pruhované stíny. Opatrně se rozhlédla, plna obav, zdali se tady opravdu nestřetne s dcerou.

„Neboj ... *mia cara dalla Repubblica ceca. Vi mostrero come paddle regna Boccaco* ... necháš to na mě?“

„Vzdávám se okolností“, prohlásila a sama nevěděla, jak to pronesené, ani jeden z nich vlastně myslí. Nechala se tedy vést úzkými uličkami, v jejichž spleitosti po pár odbočeních, ztratila veškerou orientaci.

xxx

Nadzdvihovala nohy spolu s boky, do takové výšky, až jí napadlo, jak snadno by se mohla palcem u nohy dotknout oněch úchvatných renesančních fresek na stropě. Za několik minut ležela stočená v embryonální poloze a podbřiškem jí stále dokola projížděla sladká křeč. Gondoliér potichu a pravidelně dýchal. Zadoufala jestli ... třeba spí? „Mama mia, Lea zcvokla“. Při pomyšlení na blázinec se opatrně vyplížila z postele, aby si našla alespoň část spodního prádla.

Při oblékání vyklonila hlavu ven do ulice a v chřípí se s jediným nadechnutím usadila slanost, zamřelá rybina s bahenním nádechem, tak typická pro zdejší kanály. „Bože, to je výhled ... Úchvatné město, vid' ... prostopášná Leo“, a s nápěvem písně Piaf, „ničeho nelituj“ odháněla myšlenku, při které se, se škodolibou krutostí, tvrdě moralizovala. S myšlenkami neshodnými s předešlým erotickým výbuchem se otočila zpět do místnosti, aby zjistila, že hlavní protagonista nejenže nespí, ale důkladně si ji prohlíží.

„Bod pro tebe“, zamumlala nejistě a zvedla palec na znamení vítězství.

„Výčitky?“

„Ale to ne, tak jsem to nemyslela. Jenom ... myslím, že mě bude hledat“.

„Nebude. Zapomnělas? Mám její telefon.“

Jakoby tušil co prožívá, dodal.

„Jen klid, v rozhovoru jsem jí ubezpečil, že jdeme pouze na noční prohlídku kostela“. Mohla by se teď cítit klidnější, ale nezabralo to.

„Ale když nespíš“, pokračoval, „a ani mě se nechce spát, můžeme si dát sprchu a káva by také neškodila. Vlastním dvě přepychové koupelny, ta lepší“, ... prstem ukázal za její záda, „na tebe zrovna čeká ... vše co tam najdeš, je ti k dispozici. Takže ... *mia bella* ... za chvíli se sejdeme v jídelně, určitě nezabloudíš“

Ricardo nahotu vskutku neřešil. Vyhoupl se z postele, a s úsměvným „*addio*“, odkráčel středem. Za chvíli slyšela vzdálené šumění sprchy, smíšené s melodickým pohvizdováním. Venku se rodilo úžasné ráno s pruhovanými pásy bledě růžového nebe. Něžné, rozednívajícím světlo vstupovalo otevřeným oknem do pokoje a jeho svit odhaloval stěnu knihovny. Na kožených vazbách hřbetů knih, už na pohled vzácných, pečlivě seřazených podle velikosti, se leskly zlaté nápisy. Zatoužila podívat se, o čem jsou a co se v nich píše. Přirozený ostych náhodného hosta jí však bránil v jakékoli akci. Vešla tedy do koupelny, dveře nechala otevřené, soudíce, že díky předešlým událostem, je zcela zbytečné zavírat se. Koupelna byla stejně krásná místnost jako určitě všechny ostatní prostory v tomhle starobylém domě, jehož stáří odhadovala na stovky let. Díky cizímu prostředí pojala svou očistu rychle. Na závěr si kartáčem pročesala vlasy, které měla drahně let upravené do stejného účesu. Tuhle činnost prováděla vždy s určitou dávkou samolibosti, pyšná na jejich kvalitu.

„Káva na stole ... *la mia signora*“, zanotoval gondoliér.

Upíjela horký nápoj a ze slušnosti uždibovala malá sousta z koláčku, aniž pociťovala hlad. Musela uznat, jak báječně se cítí a doufala, že i pro Ricara je tato situace něčím výjimečná. Když ji vyprovázel nazpět spleť uličkami, sezónní ruch ve městě se ještě nerozběhl na plné obrátky a tak kromě několika turistů s fotoaparáty, bylo korzo vylidněné, takové jaké si je přála zažít. Než zaznamenala kudy přesně jdou, už se ocitli před penzionem.

„*Giorno bella bellezza*“ ... Boccacio pozvedl její ruku k ústům a v důlku dlaně zahřál teplý dotek. „A žádným rodinným obavám nepodléhej. Když si byla ve sprše, volala tvá Lea a myslím, že za situací, která tebe znervózňuje nic

speciálního nehledá. Naopak je ráda“, zamrkal šibalsky, „že se našel někdo, kdo máti ukáže Venecii, jak se patří. I teď je stále se svým sochařem. Večírek se totiž přesunul ještě někam jinam, což je tady běžné. Pozdravuje, a vrátí se k obědu. Chtěl bych ti něco navrhnout ... pokud budeš souhlasit? Co takhle ještě jeden výlet na Torcello. Včera se mi do scénáře, nevešla jedna specialita. Vlastně jsem to s Leou už předběžně dohodl a tak vím, že má navečer sjednanou poslední akci. Takže je to na tobě ... *mia bella*. Můžeš se nudit na překladatelském setkání a nebo dovolíš, abych ti dělal průvodce já?“

Teď už byla dokonala zaskočená. Odpověď NE byla téměř vyloučená. Rovnala se nevychovanosti, ale ano se vyslovit zdráhala, jelikož neznala dceřiny myšlenky. Když stále nic neříkala, Ricardo si odpověděl sám.

„Tak tedy v šest se pro tebe stavím“, a s vtipným sloganem - *Gondola mě volá*, byl na odchodu.“

Převalila se na pohovku, a ležíc na břicho, blahořečila spásné samotě. Vůbec netušila, jak se má tvářit. Doufala, že se s tím do oběda nějak vypořádá. Stále si v duchu probírala gondoliéra. „Jo,jo,jo“, deklamovala s potutelným úsměvem. „Prostopášná Lea ... ale nějak už to se svou holčičkou skoulí“.

S tímhle rozhodnutím uzavřela, alespoň prozatím, všechny předchozí myšlenky do ranku vzpomínek. Ještě než se definitivně odstříhla, aby dopřála zmoženým údům dvě hodinky spánku, věděla, že ač předtím vykřikovala věty o šarlatánství na nějaký takový elixír, že se na něj přece jenom zeptá. Hlodala v ní nejspíš pravá ženská zvědavost, proč se o něm gondoliér ještě nezmínil. U snídaně se ho také zeptala na možný původ jména.

„Boccacio??“ Od srdce se zasmál, s odzbrojujícím konstatováním, že to jediné co je v jeho životě pravdivé, je zaručeně těch tisíc let rodu a věrnost k povolání. Ostatní legendy jsou pouhé fámy, které se nabalí na každou pověst, tvrdil. ... „A pokud žiješ tak jako já ... víc v ústraní nežli lidem na očích, i přesto zůstáváš proti své vůli veřejným tajemstvím. Takže ... *mio caro*... ten pravý Boccacio je jen bublina, kterou nikdy nikomu nevyvracím“.

xxx

Vzbudila se leknutím od vyzvánění mobilu. Okamžik nevěděla, kde je a co se děje.

„Haló ... Horáková“.

„Volá Ricardo ... *máti*“.

„Bože, to je situace“, Lea starší cítila jak rudne. Zatím co vyspávala noční gymnastiku, vrátila se dcera z tlumočení. Seděla naproti ní v křesle a prohlížela si objemný časopis.

„Jasně ... platí - budu připravená“, zamáčkla hovor. Přitom se nenápadně mrkla na dceru. Ale ta, jak se zdálo, skutečně nespojovala ani konverzaci ani její celonoční nepřítomnost s ničím jiným, nežli se společenským aktem. V příštím okamžiku, snad podvědomě využila nastalé situace.

„Jsem moc ráda, že jste si s Boccaciem sedli. Zdá se, že moje povinnosti se nějak vymkly kontrole. „Nezlobíš se, vid’?“, prosebně vzhledla ... A nežli

stačila jakkoli zareagovat, Lea pokračovala ... „mám ráda Renáta. To je jeden z těch dvou sochařů, které jsem ti večer představila. To s ním jsem byla na dnešním protaženém večírku. Vloni to mezi námi jen trochu jiskřilo, ale teď ... napevno jsme si spolu dohodli Anglii. Vadilo by ti to moc?“

„To víš, že ne“

Nakonec se k jejímu ulehčení vyhnuly jakékoli konfrontaci a žádné podezření nevyvolalo ani sdělení, že Ricardo přijde místo k večeru v šest už ve čtyři odpoledne. Uzavřela s Leou dohodu, že zítra se tu sejdou kolem jedenácté na společný oběd a během siesty už jen zapakují batohy, jelikož večer se vrací domů. „Do té doby“, myslela si ... „děj se vůle kohokoli“.

xxx

„Trůn bájného Atilly budiž konečně zněsvěcen“, šeptal gondoliér přidušeně. Mohli se bez zábran milovat na zmíněném, tisíciletém kamenném artefaktu. Dobře věděli, že nikdo nepříjde. Tuto noc byl jediným hlídačem Torcella, Boccaciův vzdálený bratranec a ten se právě oddával s veškerým svým nasazením slasti sledování televizoru.

xxx

Měsíc se roztékal v úplňku a valil kolem sebe tolik světla, skoro jak ve dne. Dnes už podruhé prošli všechny zdejší pamětihodnosti, jenom s tím rozdílem, že v nočním kabátě vypadalo všechno jinak. Ostřejší kontury ležících i stojících soch, obelisků i sloupů obestíral rys tajemnosti. Poslouchala výklad dávné historie přeplněný informacemi, které by určitě nenašla v žádném knižním průvodci. Ještě raději ovšem uvítala, že zde zůstanou do rána. V jednom z těch typicky barevných domů, kde se přes den prodávají suvenýry a který v podkroví ukrývá praktický pokoj s koupelnou.

xxx

Celá mansarda, včetně kovové postele, vydávala teplo absorbované během horkého dne. V rohu na komodě rotoval a pulsoval elektrický větrák, jenž při otáčení kolem sebe rozháněl příjemný průvan.

„*Il mio amico* ... mám tady něco“, nasadil Ricardo nerozhodný tón. Až doteď spolu leželi nazí, propletení nohama, a popíjeli lehké perlivé víno. Měla nejasné tušení, že asi mluví o tom, nač byla posledních dvanáct hodin, navzdory své zatvrzelé pragmatičnosti, dost zvědavá.

„Myslím“, pokračoval, že jsem ti vyzradil většinu rodinných záležitostí a odtajnil také skutečnou pravdu o našem příjmení. „Jsi v tomto ohledu zaručeně první. Třeba teď přestane působit jeho síla“, nasadil pochybovačný tón. „Doposud to bylo takové moje obchodní zaklínadlo, které fungovalo skvěle. Při pátrání po předcích Baldassare, jsem se dozvěděl, že do 16.století se v matrikách datuje pouze jméno Baldassare. Až později, sňatkem jedné z dcer, k němu přibylo i druhé příjmení Boccacio, shodné se jménem slavného spisovatele. Z obchodního hlediska se tak stalo nejspíš zajímavější a Baldassare se postupně přestalo používat. Za druhé, nevím jak to kulantně vyjádřit, jsem nervózní když kolem mě kolují drby o podivných schopnostech, ale nikdy se tomu nesměju,

abych se nerouhal, víš? Neskutečnější je původ mých předků. Pocházejí odsud, z Torcella. A asi proto, se sem tak rád vracím. V sedmém století zde zalidnění čítalo nejméně dvacet tisíc obyvatel, tedy mnohem víc, nežli obyvatel v Benátkách. Z řad Baldassare-Boccaciů vzešlo také několik velkých lékařů a schopných léčitelů. Také já jsem vystudoval farmacii. Ale protože v našem rodě od nepaměti funguje jako hlavní pilíř gondola – gondola, co by boží zákon - jsem gondoliérem“.

Lea se zvědavým očekáváním mlčela.

„Naše profese je doložena řádným úředním zápisem z roku 1002. A v neposlední řadě, je tu ještě onen slavný recept na rodinný elixír. Ten dědíme už tři sta padesát let. Pokud bys ovšem chtěla pochopit o čem hovořím, nezbyvá, než to celé osobně vyzkoušet.“

„No právě“, promítla si v duchu situaci. Kdyby tahle nabídka padla včera na večíрку, věděla jistě, že by odmítla. „A můžu se na něco zeptat“, vyvlekla svoje nohy zpod Ricadových. „Čím je ten váš recept tak pověstný, co obsahuje a proč je kolem něj tolik dohadů a mlžení?“, vyrukovala s přehledem otázek.

„Ale, kde? ... Jaké zamlžení? Během studií mi jeden dosti schopný docent udělal kompletní rozbor. Kromě ingrediencí bylinného charakteru, nenašel žádná vážná nebezpečí. Všechno záleží na poměru a ředění a pak také na konzumaci. U každého to účinkuje jinak. Velmi totiž záleží na účelu užití. A teď už víš, to co já“.

Nemohla se ubránit pocitu, že přesto není všechno jak říká. Boccacio mezitím vstal z postele a přešel pokojem k jedinému kusu nábytku. Komoda měla na čelní straně dvě odklápěcí šuplata a spodní prostor pod nimi uzavírala dvoukřídlá dvířka. Svrchní mramorová deska byla umně spojená s oválným zrcadlem, v jehož hlubině se odrážel zbytek pokoje. Ricardo otevřel obě křídla dvířek a ze spodní části vyndal objemnou kazetu. Byl to od pohledu slušný kousek, který by rozehřál srdce každého starožitníka. Cvaknul zápon. Nitro kazety ukrývalo přesně vyhloubené prostory. Jeden pro oválné pouzdro, v němž byly stočeny listiny, a druhý - vprostřed kazety, kde ležel křišťálový pohár, který měl z každé strany válcovitou nádobu, opatřenou pevným víčkem a nakonec v dolní části, vězela ještě další navlas stejná miniaturní nádobka.

„Jaks to sem dopravil, nevšimla jsem si?“

„Nijak ... *mia bella* ..., kazeta zde bydlí tak jako já. Tenhle domek patřil mému otci a já v něm bydlel po celou dobu studií, už od svých šestnácti let. Tak, jak se rozhodneš .. *bello?*“

„A mám vůbec na výběr“

„Jistěže ... vždycky máme na výběr“.

Musela uznat, že má pravdu. Ale ne vždycky se umíme podle tohoto klíče správně zachovat, uzavřela v duchu ožehavou polemiku.

„Tak, tedy, já to zkusím ... Ještě, že mě při tom neuvidí moje Lea. Ta by se mi pěkně vysmála. Máti zatvrzelý pragmatik a ... podléhá kouzlům kdoví jakých praktik“.

„Přeháníš“, usmál se Ricardo. „Věř mi, za mého života, který čítá asi tak ... nóóó“... počítal nahlas ... „skoro padesát let, jsem tohle dědictví využil pouze třikrát, což je jasným důkazem, že pověsti vždycky předhoní skutečnost. Nikdy jsem účinek elixíru nezneužil z pouhé povrchní zvědavosti a k nečestným praktikám. I tohle je v naší historii doložitelné. Pro všechny záležitosti spojené s použitím elixíru rodu Baldassare-Boccacio, existují kompletní zápisy, kdy a proč, spolu s popsányi poznatky těch, co s ním přišli do styku. Několik generací Boccaciů příkladně nevyužilo esence vůbec. Což svědčí o zodpovědnosti i úctě k jeho pověsti a k dědictví jako takovému“.

„Nevím“, zapochybovala nahlas, „zda jsem zrovna já tím pravým abonentem nato, být zaškátulkována v nějakém historickém zápise o počtu pokusů.“ Ale to už Ricardo vycházel z malé jídelny. V jedné ruce držel pohár a v druhé ten nejmenší flakón z kazety, ze kterého odkapával nazelenale zbarvenou tekutinu.

„Neboj, v poháru je pouze voda a přidávám do ní tinkturu, jak sama vidíš. Je vyrobená podle pevné receptury, ze základní sypké suroviny, z oněch dvou velkých dóz. Nemusíš se bát žádné reakce. Požití nápoje nijak neovlivní tvoje běžné tělesné funkce, jenom stav myslí. Vnímání bude na jistou neohraničenou dobu, u každého je to jinak - ale jedná se - o ne víc než dvě hodiny, zcela mimo tvou kontrolu“.

„A smím vědět, kdo byli ti lidé přede mnou?“

„Samozřejmě, první případ se týkal dcery mého kamaráda. Kdosi ji brutálně znásilnil, ale díky téhle možnosti, je jeden nenapravitelnej hajzl za mřížemi. Druhým byl muž, trpící léta chronickou nespavostí. V současnosti prý už spává jako batole. A ten třetí případ, se týká“.

„Ne, ne ... nemusíš se zpovídat jak u výslechu, věřím ti“.

„No výborně. Náš elixír má totiž jednu úžasnou schopnost“, pokračoval Ricardo, „dopátrat se pravdy. A je jedno, kde vězí její podstata a z jaké zkušenosti vyvstane. Zdali má řešení ukryté v minulosti a nebo ... třeba spatříš i budoucnost?“.

xxx

Lea se cítila jako kosmonaut, který čeká u své orbitální stanice na neplánovaný odlet kamsi do hlubin vesmíru. Proti všem pravidlům pudu sebezáchovy byla zvědavá. Vzápětí celý obsah vypila a rázem si připadala jako v čekárně u lékaře, kam přichází s problémem, který neumí pojmenovat, ale tajně doufá, že diagnóza bude pozitivní. Po několika minutách uvědomování si svého těla ji obklopilo neobyčejné klima. Ani zvuk, ani hluk. Obojí se vedralo na povrch jako hutné ticho bez tíhy. Před očima zvolna vířil duhový kotouč, podobající se obrovské ruletě. Roztáčel se do stále větší rychlosti, až jeho spektrum získalo k nerozeznání jednolitou barvu. Vprostřed vězel černý bod. Rychle se přibližoval, víc a víc zvětšoval a jevil jasnějším. Celé dění se slévalo v obrovské oko. Zmizely ruce, nohy, zmizela hlava i čas. Přítomnost tvořil pouze nekonečný pohyb otáčení a propadání se. V uších zazníval dlouhý, hluboký tón, který

preludoval úžasnou a neurčitelnou melodií. Zároveň s tímto neobyčejným zvukem se před ní formoval rozmazaný a nejasný ovál obličeje, který v závěsu myšlenky s neochvějnou jistotou vnímala jako pohled na sebe samou. Vstoupila do té tváře a v její podobě se vznesla velmi vysoko. Plasticky se rozprostřela a stala pouhou existencí mysli, ztotožněnou s povědomím bytosti, sídlící zároveň i v mohutné peruti ptačího těla. Bleskem obletěla temeno vysoké hory, na jejímž úpatí se prostíralo do široka rozlité město. Silně toužila ponořit se k němu, splynout s ním, avšak bránil tomu sled rychlých a nepatrných útržků, letící sekvence vteřin. Všechno se změnilo do větrné, deštěm a mlhou zatopené krajiny, nekončící pláně a bezpočetná stáda koní. I tady splývala s kopyty, spásala hebkými pysky drsnou, vonící trávu, vězela v koňských slinách, srdcích a svobodě ... když radostným tryskem pádili zeleným nekonečnem ... čas neúprosně pulsoval

xxx

„Vítej zpátky?“ gondoliér se usmíval. Rozhlédla se mansardou, aby pochopila, že předešlý děj je nenávratně pryč. Opět cítila nohy ... paže, po kterých si s určitou nejistotou přejížděla prsty. „Chceš o tom mluvit?“

„Nevím“, odpověděla.

„Pokud se ti zdá, že si nic nepamatuješ - i to je zcela normální jev po konzumaci elixíru. Postupně si - ještě dnes, určitě všechno vybavíš. Ovšem, také můžeš patřit k těm, jejichž zážitky se z mysli nedostaly, stejně jako sny ve spánku, které lidé po probuzení zapomenou“.

„Škoda“. Vzápětí si totiž uvědomila, že tohle nebude její případ a mrkla na hodinky. Byla jedna po půlnoci. Víc než hodinu a půl setrvala mimo současnost. Netušila, jak vysvětlit okamžitou potřebu, zůstat sama, utřídit si chaos. Oddělit tu takzvanou pravdu, oddělit fikci ... a nebo se smířit s pravdou? Ricardo i bez zbytečného vyptávání situaci pochopil. A tak, ještě než vyšlo nad lagunou slunce, přistáli s člunem v benátském přístavu. U dveří penzionu jí objal.

„*Mia bella*, tady máš od mne vysvětlení ... to kdybychom se už neviděli“, vsunul jí objemnou obálku do kapsy u šatů.

„Nezlob se, určitě zavolám“.

„Já vím ... *bellissimo*“.

Nepochopila, co tím myslel.

xxx

Autobus monotónně bručel. Rameno měla zatížené spánkem uvolněné hlavy Ley mladší, která se teď, se slabým povzdechnutím, přetočila na druhou stranu k oknu, za nímž bylo možné, v nevzhledné rovině, stále ještě spatřit podélně ubíhající italské moře. Rychle a nenápadně si hřbetem ruky utřela zbloudilou slzu a stočila pohled na sousední sedadla, jestli snad není někým pozorována. Potom si nasadila brýle, vyndala z kabelky několik hustě popsaných listů a četla ...

„Dovol mi, *mia bella* ...zatímco ty jsi hledala svou odpověď, já dospěl k názoru, že setkání s tebou, mě natolik oslovilo, abych porušil jedno z hlavních

pravidel a rozhodl se osobně vyzkoušet účinek elixíru. Musel jsem ale, porušit tradici. Žádný z našeho rodu elixír fyzicky osobně nikdy nezkoumal. Tím také byla vždy dodržena nestrannost v rozhodování. Ovšem mé přiznání se tvé včerejší účasti netýká. Věděl jsem o ní ještě dřív, nežli jsi souhlasila. Vždycky jsem věděl o každém člověku, který do toho půjde. Neptej se jak ale věděl. Znal jsem dopředu i jména, jimž budu nabízet. To až později, cestou z večírku se mi záležitost vymkla. A kdo se moc ptá ... !!“...

Ano, má pravdu Boccacio Baldassare. Přestala číst a zamyslela se, zda včerejšek přispěl k nějakému pokroku. Odpověď zněla ... Ne! Je jedno, zda nás pohání realita či prostý fatální přístup. Ona, ve svém hloupém pragmatismu odkryla své hájené tajemství, tvořící drahně let opěrný bod a ochranný val. Elixír tuhle zeď zbořil. Průniky mysli do minulosti sice vyvolaly vrcholné euforické blaho a štěstí, ale další putování za cílem poznání, se poté nedalo přerušit ani zastavit. A teď? Radosti života minulosti, i těch příštích okamžiků, co přijdou, jsou doslova a do písmene pryč. A bez nich? Hyne život sám. Proto se vyhnula výpovědi o účincích esence. Z dopisu je ovšem jasně patrné, že zbytečně. Ztratila to nejcennější, bezejmennou tvář ve svém nitru. Hvězdu, jejíž vidinu milovala a která jí pomáhala překonávat beznaděj a smutek, že po čem toužíme, se nedá zavřít do žádné klece jistoty, protože tehdy dojde ke slovu ta věčně omílaná pravda. Takhle zmizelo město, zmizely pastviny i nekonečná stáda koní. Kdyby se měla opět rozhodnout, nechala by pravdu strádat. Protože jen tak lze přežít její pravdivost!

xxx

„Jsem tak pošetilá jen já?“, dočítala poslední řádky gondoliérova dopisu a nebo je to obecně známý fakt lidského hemžení? Motor autobusu bručel svojí melodií na cestě k budoucnosti a Lea mladší pokojně oddychovala pod ochrannou přízní spánku. Blížily se k nim zamlžené štíty převysokých hor. Třeba se ještě setkáme psal Ricardo ... i když z celého dopisu bylo zřejmé, že díky elixíru ví, stejně jako ona, že se to nikdy neuskuteční.

Benátky, Itálie- r.2007

--- --- ---

